

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2015)0038

Masowe groby osób zaginionych z Ashia w wiosce Ornithi w okupowanej części Cypru

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie masowych grobów osób zaginionych w miejscowości Assia w Ornithi w okupowanej części Cypru (2015/2551(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie osób zaginionych na Cyprze¹,
- uwzględniając odnośne sprawozdania Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych², rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ³ oraz inicjatywy międzynarodowe podjęte w celu zbadania losu osób zaginionych na Cyprze⁴,
- uwzględniając wyroki Międzynarodowego Trybunału Praw Człowieka (ECHR) z dni 10 maja 2001 r.⁵ i 10 stycznia 2008 r.⁶ dotyczące osób zaginionych na Cyprze oraz wyrok Wielkiej Izby z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie Cypr przeciwko Turcji,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie osób zaginionych na Cyprze⁷,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0139/2008),
- uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie pracy Komitetu ds. Osób Zaginionych na Cyprze,

¹ Dz.U. C 301 E z 13.12.2007, s. 243.

² W szczególności ostatnie sprawozdanie w sprawie misji ONZ na Cyprze (S/2008/353), rozdział IV.

³ W szczególności rezolucję nr 1818 (2008) z dnia 13 czerwca 2008 r.

⁴ Komitet ds. Osób Zaginionych na Cyprze: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁵ Komitet ds. Osób Zaginionych na Cyprze: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁶ *Varnava i inni przeciw Turcji*, nr 16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 i 16073/90; złożono odwołanie.

⁷ Dz.U. C 286 E z 27.11.2009, s. 13.

- uwzględniając międzynarodowe prawo humanitarne, zarówno konwencjonalne, jak i zwyczajowe, dotyczące osób zaginionych;
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Turcji,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 14 sierpnia 1974 r. miejscowość Assia została zbombardowana przez tureckie siły powietrzne; mając na uwadze, że 21 sierpnia 1974 r. armia turecka przeprowadziła przymusowe masowe ewakuacje; mając na uwadze, że 28 sierpnia 1974 r. doszło do ostatecznego wypędzenia wszystkich mieszkańców miejscowości;
- B. mając na uwadze, że w 1974 r. w miejscowości Assia zaginęło ogółem 106 osób w wieku od 11 do 84 lat;
- C. mając na uwadze, że wiosną 2009 r. Komitet ds. Osób Zaginionych na Cyprze (CMP) przeprowadził poszukiwania w regionie Ornithi, w miejscowości położonej 4 km na zachód od miejscowości Assia; mając na uwadze, że ekshumowano cztery miejsca pochówku, z których dwa to studnie będące jednocześnie masowymi grobami; mając na uwadze, że na podstawie testów DNA potwierdzono, że szczątki należą do 71 osób cywilnych, które zaginęły w miejscowości Assia w dniu 21 sierpnia 1974 r., o czym mowa powyżej;
- D. mając na uwadze, że dowody wskazują, iż te dwa masowe groby były wcześniej ekshumowane; mając na uwadze, że szczątki zostały celowo usunięte i przeniesione w nieznanne miejsce;
- E. mając na uwadze ogromne cierpienie i ból rodzin osób zaginionych, które od dziesięcioleci żyją w niewiedzy co do losu swoich bliskich, oraz że należy w związku z tym dołożyć wszelkich starań, aby przyspieszyć śledztwa prowadzone przez CMP;
- F. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał, że w stosunku do zaginionych greckich Cypryjczyków i ich krewnych doszło do: ciągłego naruszania art. 2 (prawo do życia) konwencji z uwagi na nieprzeprowadzenie przez władze tureckie skutecznego śledztwa w sprawie miejsca pobytu i losu zaginionych greckich Cypryjczyków, którzy zaginęli w warunkach zagrażających życiu; ciągłego naruszania art. 5 (prawo do wolności i bezpieczeństwa) z uwagi na nieprzeprowadzenie przez władze tureckie skutecznego śledztwa w sprawie miejsca pobytu i losu zaginionych greckich Cypryjczyków, co do których można było racjonalnie przypuszczać, że w chwili zaginięcia byli przetrzymywani przez stronę turecką; ciągłego naruszania art. 3 (zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania), gdyż milczenie władz tureckich w obliczu rzeczywistych obaw rodzin osiągnęło poziom, który można zakwalifikować wyłącznie jako niehumanitarne traktowanie;
- G. mając na uwadze, że w sytuacjach, gdy do pochówku przekazane mogą być tylko częściowe szczątki kostne, spraw nie można uznać za zamknięte do czasu, gdy odkryte zostaną wszystkie identyfikowalne szczątki wszystkich zaginionych osób;
- H. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł o odpowiedzialności Turcji – jako de facto siły okupującej północną część Cypru – za przeprowadzenie śledztwa w sprawie miejsca pobytu i losu zaginionych osób oraz ułatwienie prac CMP;

- I. mając na uwadze, że problem zaginionych osób jest problemem humanitarnym i że wiąże się z nim prawo rodzin zaginionych osób do poznania ich losu;
- J. mając na uwadze, że tragiczne zaginięcia na Cyprze rozpoczęły się w 1964 r., kiedy to w obu społecznościach zginęła pewna liczba osób, i osiągnęły apogeum w 1974 r., kiedy to niemal 2000 osób zginęło w następstwie tureckiej inwazji wojskowej, w wyniku której wyspa nadal jest podzielona;
- K. mając na uwadze, że od kilku dziesięcioleci za zaginionych uznaje się 2001 Cypryjczyków, z czego 1508 to Cypryjczycy greccy, a 493 – Cypryjczycy tureccy;
 1. potępia przeniesienie szczątków, do którego doszło w Ornithi, i podobne działania, stanowiące dobitny wyraz braku szacunku dla zaginionych osób oraz rażące naruszenie prawa rodzin do ostatecznego poznania prawdziwych okoliczności śmierci najbliższych; przekazuje wyrazy współczucia rodzinom wszystkich zaginionych osób, nadal żyjącym w niepewności;
 2. podkreśla, że przeniesienie szczątków i podobne działania mogą poważnie zakłócić i skomplikować i tak już wymagające i trudne śledztwo w sprawie losu wszystkich zaginionych osób na Cyprze;
 3. zwraca uwagę, że sprawa jest pilna ze względu na rodziny zaginionych osób, 41 lat po zaginięciach, i zaznacza, że pozostaje coraz mniej czasu na znalezienie tych osób, gdyż świadkowie zdarzeń i krewni zaginionych umierają; wzywa do natychmiastowego i pełnego zbadania losu zaginionych osób;
 4. wyraża uznanie dla pracy CMP i zwraca uwagę na znaczenie intensyfikacji jego działań, gdyż trzeba jeszcze zlokalizować szczątki ponad połowy zaginionych osób i zidentyfikować ponad dwie trzecie z nich;
 5. zaznacza, że praca CMP zależy od pełnego wsparcia i współpracy wszystkich zainteresowanych stron, i w związku z tym z zadowoleniem odnotowuje środki przekazane przez UE oraz wzywa do stałego przekazywania środków;
 6. zauważa, że CMP wezwał wszystkie osoby posiadające informacje na temat możliwych miejsc pochówku, aby pilnie skontaktowały się z jego śledczymi; wzywa Turcję i jej rząd, aby natychmiast zaprzestały przenoszenia szczątków z masowych grobów i przestrzegają prawa międzynarodowego, międzynarodowego prawa humanitarnego i wyroków ECHR oraz ułatwiły w tym celu wysiłki trójstronnego Komitetu ds. Osób Zaginionych poprzez udzielenie pełnego dostępu do archiwów wojskowych i stref wojskowych w związku z ekshumacją; wzywa Turcję do pełnego wywiązywania się z obowiązków wynikających z orzeczenia ECHR dotyczącego rekompensat dla rodzin zaginionych osób;
 7. wzywa Turcję, aby umożliwiła, bez celowych opóźnień, dostęp do stref, które określono jako wojskowe i co do których istnieją informacje, iż znajdować się tam mogą miejsca pochówku zaginionych osób; podkreśla, że wojsko tureckie powinno dostarczyć i udostępnić stare mapy wojskowe oraz udzielić pełnego dostępu do swoich archiwów, aby ułatwić poszukiwanie nadal nieodkrytych miejsc pochówku;
 8. apeluje do wszystkich państw członkowskich UE o ratyfikację Międzynarodowej konwencji o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem, w trybie priorytetowym, oraz wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa

członkowskie do wspierania prac Komitetu ONZ ds. Wymuszonych Zaginięć, powołanego na mocy tej konwencji;

9. przypomina wszystkim zainteresowanym stronom i wszystkim osobom posiadającym lub mogącym posiadać jakiegokolwiek informacje lub dowody, których źródłem jest wiedza osobista, archiwa, relacje z konfliktów lub rejestry z miejsc przetrzymywania, do ich bezzwłocznego przekazania Komitetowi ds. Osób Zaginionych;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz rządowi i parlamentowi Turcji, a także przypomina, że każde państwo ma bezwarunkowy obowiązek, na mocy Europejskiej konwencji praw człowieka, stosować się do ostatecznych wyroków w sprawach, których jest stroną.